

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Матеріали I Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції (м. Луцьк, 11-12 грудня 2017 р.)

Луцьк
Вежа-Друк
2017

УДК 913(21):001.8(063)
А 43

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету міжнародних відносин Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 5 від 15.12.2017 р.)*

Рецензенти: **Джаман В.О.** - доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
Митко А.М. - доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

А 43 Актуальні проблеми регіональних досліджень : матеріали I Міжнар. наук-
практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 11—12 грудня 2017 р.) / за ред.
В. Й. Лажніка. - Луцьк: Вежа-Друк, 2017. - 264 с.

ISBN 978-966-940-127-4

У збірнику матеріалів конференції висвітлюються актуальні проблеми регіональних досліджень, які були розглянуті на I Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції в м. Луцьку 11—12 грудня 2017 р. Розглядаються теоретико-методологічні проблеми розвитку регіональних досліджень, розкриваються питання та проблеми регіонального вивчення історичних, соціально-економічних, політичних, урбаністичних, етнополітичних і демографічних процесів розвитку регіонів України й окремих країн світу, а також особливості розвитку туризму, зовнішньополітичних і внутрішньополітичних процесів в окремих країнах і регіонах світу.

Збірка розрахована на широке коло фахівців із регіоналістики та країнознавства, спеціалістів, що працюють у структурних підрозділах органів державної влади й управління, географів, істориків, політологів, економістів, туристознавців, студентів і викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку регіональних студій.

УДК 913(21):001.8(063)

ISBN 978-966-940-127-4

© Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, 2017
© Колектив авторів, 2017

ЗМІСТ

Теоретико-методологічні проблеми, концептуальні напрями й фундаментальні завдання регіональних досліджень

<i>Гукалова І. В.</i>	Проблематика урбанізації в контексті якості життя населення: досвід міжнародного співробітництва.....	7
<i>Шабашова Л. Ю.</i>	Центри соціально-економічного зростання; від міста до метрополісу.....	11
<i>Сегіда К. Ю., Паталашка О. О., Курцева І. М.</i>	Методи геостатистичного аналізу регіональної геодемографічної ситуації.....	13

Основні напрями, завдання та проблеми географічного регіонознавства

<i>Кольчак О.-М. Ю.</i>	Виділення меж міської агломерації: сучасні приклади в українській і закордонній літературі.....	19
<i>Мозговий А. А.</i>	Регіональні дослідження для потреб збалансованого адіського розвитку.....	22
<i>Пугач С. О.</i>	Дослідження транспортної доступності території та комунікаційне районування на прикладі Старовижівського району Волинської області.....	26

Регіональна економіка як розділ регіональних досліджень

<i>Фащевський М. І., Білоконь І. В., Лунаш І. М.</i>	Трансформація адміністративно-територіального устрою України: концептуальні підходи.....	30
<i>Хомюк Н. Л.</i>	Теоретичні основи розвитку сільських територій в Україні.....	34
<i>Заспавецька Л. Б., Погубило В. І.</i>	Структура та проблеми безробіття в Тернопільській області в сучасний період	36
<i>Скороход І. С., Миронюк І. М.</i>	Транскордонні інноваційні системи в умовах євроінтеграції.....	40
<i>Скороход І. С., Новосад Ю. А.</i>	Перспективи розвитку зеленого бізнесу в Україні.....	42
<i>Матвеева О. І.</i>	Особливості формування та розвитку ринку венчурного капіталу в Україні.....	44
<i>Лихач Д. С.</i>	Проблеми та перспективи розвитку Придніпровського економічного району.....	49
<i>Притула І.І.</i>	Інвестиційний потенціал Рівненського району Рівненської області.....	52
<i>Досенко Т. С.</i>	Теоретичні засади управління змінами на підприємстві: регіональний аспект.....	54

<i>Поліковський В. В.</i>	Розвиток світового ринку електромобілів в умовах глобальної енергетико-екологічної проблеми.....	58
---------------------------	--	----

Основні концепції, проблеми та завдання туристичного регіоназнавства

<i>Балабанов Г. В., Лошицька І.І. Гладкий О. В.</i>	Трансформація ролі країн світу на глобальному ринку туристичних послуг.....	60
<i>Пікулик О. Б.</i>	Методологія й методи наукових досліджень із туристичного регіоназнавства	64
<i>Балах І. О.</i>	Пріоритети державної туристичної політики України в умовах європейської інтеграції.....	69
<i>Патійчук В. О., Якубович Р. П. Смирнов І. Г.</i>	Основні завдання розвитку туризму в ЄС.....	72
<i>Лажнік В. Й.</i>	Релігійно-паломницький туризм як один із чинників регіонального розвитку економіки України.....	74
<i>Майстер А. А.</i>	Ресурсний потенціал військового туризму США: регіональний аналіз.....	79
<i>Мандрик І. П., Саєчук В.П.</i>	Особливості розвитку туризму в Південночеському туристично-рекреаційному районі Чеської Республіки.....	83
<i>Мандрик І. П., Гнедько К. В.</i>	Особливості розвитку агроекотуризму в Республіці Білорусь.....	87
<i>Копачинська Г. В., Аапоаа І. В. Медведєва І. В.</i>	Особливості розвитку туризму в Литві.....	92
<i>Тоєт А. А., Фодор Д. Д.</i>	Особливості та тенденції розвитку туризму в Китайській Народній Республіці.....	95
<i>Бергхауер О. О.</i>	Природно-географічні чинники розвитку туризму в Ісландії.....	98
<i>Волошинська О. І.</i>	Історичні передумови розвитку туризму в Індонезії.....	101
<i>Кучер А. Б.</i>	<u>Туристичний потенціал м. Мукачеве на основі порівняння закладів розміщення за статистичними даними та даними системи Booking.com</u>	105
<i>Бочкарьова Д. Ю.</i>	Рекреаційний потенціал Київської області.....	109
<i>Колоненко Н. А.</i>	Рекреаційно-оздоровчий потенціал села Хрінники	111
<i>Вавруйнік Андржея</i>	Використання інформації про перейменування вулиць м. Дніпро на честь письменників у пізнавальному туризмі	113
<i>Антоні</i>	Поліська вузькоколейка - ключ до розвитку рекреаційного туризму Рівненської області.....	115

Проблеми регіонального вивчення демографічних, етнополітичних і соціальних процесів у країнах світу

<i>Wawryniuk Andrzej</i>	Problemy demograficzne Ukrainy na przelomie I i II dekad XXI w. Próba diagnozy spoteczno-ekonomicznej.....	118
<i>Федонюк С.В.</i>	Демографічні зміни в США на початку ХХІ ст.....	122

<i>Дук Н. М., Дудар К. Г. Гірак Ю. І.</i>	Історико-географічний аналіз процесів урбанізації на території Дніпропетровської області.....	126
<i>Камець Ю. Л.</i>	Причини міграційної кризи в Європейському Союзі.....	130
<i>Гнип А. А.</i>	Географія злочинності на території України.....	134
<i>Мельничук М. А.</i>	Демографічна ситуація у Волинській області.....	137
<i>Мельничук М. А.</i>	Демографічні аспекти формування трудового потенціалу Сумської області.....	140

Історичне регіоназнавство як складова частина регіональних студій

<i>Коцан Р. Литвинова О. С., Франчко Ю. О.</i>	Військова та цивільна модель охорони державного кордону Польщі у 1921-1939 рр.....	143
<i>Моренчук А. А., Моренчук А. А.</i>	Римо-католицька церква в умовах хрущовської «відлиги».....	148
<i>Dontoh M.E., Korachinska G. V.</i>	General features of the war campaign in North Africa during the World WAR II.....	156
<i>Піскорська Ю. О.</i>	Роль і місце Швеції в міжнародних відносинах XVII століття.....	158
<i>Шах А. І.</i>	The significance of «colored revolutions» in the post-soviet area.....	161

Сучасний стан, проблеми та завдання політичної регіоналістики

<i>Хірова В. Ю.</i>	Сучасний стан та завдання політичної регіоналістики.....	165
<i>Кондратюк Л. Л.</i>	Боротьба Великобританії з тероризмом.....	168
<i>Кулик С. М., Манзій Н. П.</i>	Порівняння виборчих програм кандидатів у президенти США 2016 р. Д. Трамп і Г. Клінтон у сфері економіки.....	172
<i>Кулик С. М.</i>	Другий тайм президентських виборів футболіста Джорджа Веа.....	176

Зовнішня політика й зовнішні зв'язки країн і регіонів як компонента регіональних студій

<i>Сищук А. А.</i>	Роль міжнародних фінансових організацій у реформуванні економіки України.....	181
<i>Романюк Н. І.</i>	Трастові фонди як механізм співпраці України й НАТО.....	184
<i>Дроздик Ю. А.</i>	Прямі іноземні інвестиції на світовому ринку капіталу: сучасні тенденції та перспективи.....	187
<i>Патійчук Ю. Ю.</i>	Криптовалюта Bitcoin у сучасній монетарній системі: природа й умови використання.....	191
<i>Новаковська Т. О.</i>	Інвестиційний клімат України: стан, проблеми та перспективи.....	193

<i>Дук Н. М., Алексеева К. Ю. Стафійчук В. І.</i>	Динаміка структури зовнішньої торгівлі регіонів України.....	196
	Зовнішня торгівля України з державами Центральної Європи: стан, тенденції, перспективи.....	201
<i>Лажнік В. Й., Лажнік Д. Ю. Герлінська Ю. Ю.</i>	Регіональні особливості зовнішньої торгівлі товарами України з країнами Африки	205
	Економічне співробітництво України та Японії на сучасному етапі.....	211
<i>Мельник М. В.</i>	Зовнішньоекономічна діяльність Харківської області ...	215
<i>Шульган Ж. А.</i>	Експортний потенціал Миколаївської області в системі зовнішньоекономічних зв'язків.....	217
<i>Коваль Д. І.</i>	Експортний потенціал сільськогосподарської продукції АПК України.....	220
<i>Чумак І. В.</i>	Стратегії діяльності фірм-дилерів іноземних компаній на українському ринку.....	222
<i>Drozdz D. M.</i>	Negative aspects of Saddam Hussein's foreign policy.....	224
<i>Нукутук О. А., Вознюк Є. В. Вознюк Е. В., Беспалікова О. О.</i>	Regional security system in Eastern Europe.....	227
	World leaders in cybersecurity.....	230
<i>Domaretska V. M.</i>	Information security of the country.....	234
<i>Voznyuk E. V., Voinkova A. O.</i>	The features of providing information security of European countries.....	236
<i>Dzhygalyuk N. I., Voznyuk E. V.</i>	Fake political information in the European Union.....	240
<i>Vakunets A. M.</i>	Nuclear influence of North Korea.....	244

Екологічне регіонаознавство в системі регіонаознавчої науки

<i>Ігнатишин В. В.</i>	Варіації параметрів геофізичних полів	
<i>Ігнатишин М. Б.,</i>	у Закарпатському внутрішньому прогині	
<i>Ігнатишин А. В.</i>	та їх зв'язок із екологічним станом регіону.....	247
<i>Кисельова О. О.</i>	Ретроспективний аналіз та перспективи землекористування на тимчасово окупованій території Луганської області	251
<i>Тарасюк Н. А., Тарасюк Ф. П., Сидорчук М. М.</i>	Лісові екосистеми Волині в умовах сучасного клімату.....	253
<i>Паштела К. Ю.</i>	Історія досліджень антропогенної перетвореності ландшафтів Черкаської області.....	257

УДК 37:379.85(477.87)

А. А. Товт - магістр, викладач кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (м. Берегове);
Д. Д. Фодор - доктор філософії (PhD), доцент кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (м. Берегове);
О. О. Бергхауер - доктор філософії (PhD), доцент кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (м. Берегове)

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ М. МУКАЧЕВЕ НА ОСНОВІ
ПОРІВНЯННЯ ЗАКЛАДІВ РОЗМІЩЕННЯ ЗА СТАТИСТИЧНИМИ
ДАНИМИ ТА ДАНИМИ СИСТЕМИ BOOKING.COM

*Роботу виконано на кафедрі географії
та туризму Закарпатського угорського
інституту ім. Ференца Ракоці II (м. Берегове)*

Розглядаються дані, пов'язані із закладами тимчасового розміщення у м. Мукачеве. Порівнюється інформація різних статистичних збірників з електронними ресурсами. Отримані результати аналізуються з географічного погляду.

Ключові слова: Booking, статистика, тимчасові заклади розміщення, Закарпаття.

Tovt A. A., Fodor D. D., Bergkhauer O. O. Touristic Potential of the Town of Mukacheve Based on the Comparison of Commercial Quarters by Statistic Data and the Data of the Booking.com System. The present paper deals with the data concerning the commercial quarters in the town of Mukacheve (Transcarpathia, Ukraine). The information of various statistic publications is compared to that of the Internet-resources. The results obtained are analyzed from the geographic point of view.

Key words: Booking, statistics, commercial quarters, Transcarpathia.

Туризм Закарпаття поступово набирає нові обороти, як у різноманітті послуг, так і в якості їх надання. До вже існуючих природних та культурних багатств щороку приєднуються нові курорти, тематичні фестивалі тощо. У цьому аспекті не є винятком і місто обласного підпорядкування Мукачеве, яке є одним із найважливіших культурно-туристичних центрів Закарпаття. Це пов'язано з центральним географічним положенням в регіоні та багатою історією міста. Ще одним важливим фактором є його етнічна різноманітність: на сьогодні у Мукачеві проживають представники багатьох національностей. Станом на 1 січня 2016 р. чисельність його населення становила 86,2 тис. осіб. За переписом населення 2001 р., найбільшу частку складали українці (77 %), але разом із ними тут проживали росіяни (9 %), угорці (8,5 %), німці (1,9 %), цигани (1,4 %) та багато інших національностей [1].

Для ефективного вивчення прогресу чи недоліків туристичної діяльності певної адміністративно-територіальної одиниці потрібно мати належну статистичну інформацію, тобто потужну систему державної статистики. Але в цьому аспекті українські регіональні відділи статистики ще явно є далекими від досконалості. Тому мета нашого дослідження - порівняти дані Головного управління статистики

Закарпатської області з даними широко відомого веб-сайту Booking.com з поглядом кількості готелів та аналогічних засобів розміщення, а також їх місткості у м. Мукачеве. Під час дослідження ми використовували Статистичний щорічник «Закарпаття - Санаторії та туризм», 2010-2016, а також систему Booking.com, яка була основою для пошуку закладів розміщення.

Мукачеве - місто обласного підпорядкування, центр Мукачівського району. Розміщене на стику останніх відрогів вулканічних Карпат і Закарпатської низовини (рис. 1), по середині долини річки Латориця, по обох її берегах на висоті 117-120 м над рівнем моря. Від обласного центра, м. Ужгорода, його відділяє 42 км. Площа міста складає приблизно 30 кв. км [2].

Рис. 1. Адміністративна карта Закарпатської області

та розміщення на ній м. Мукачеве

Джерело: власна редакція

За розмірами й економіко-політичним значенням Мукачеве є другим містом області, що підтверджується й значною станцією Львівської залізниці. Через місто проходить шосе Ужгород-Рахів-Івано-Франківськ, Ужгород-Іршава, також біля міста проходить автодорога Київ-Чоп. У Мукачевому зосереджені численні підприємства промисловості, будівництва, транспорту, торгівлі та туризму.

Навколишні гори створили велетенську природну арену, звернену в бік середньовічної фортеці, що височіє на горбі в околиці міста. Гори надійно охороняють Мукачеве й південні передгір'я Карпат від вторгнення холодних мас повітря з півночі та сходу. Клімат характеризується м'якою зимою і нежарким літом із великою кількістю сонячних днів (180-200 на рік) і значними опадами [2]. Парки й сади Мукачевого багаті різноманітною рослинністю, у тому числі рідкісними екзотичними деревами та кущами, батьківщиною яких є Японія, Китай, Індія та узбережжя Середземного моря. У парку Перемоги кожного року проводиться багато різних заходів та фестивалів, наприклад фестиваль «Червене вино» чи «Мукачівська палачінта».

У місцевій ДЮСШ розташований басейн, в якому надходить мінеральна вода з унікальним складом. Але із-за недбалого використання зараз цей об'єкт неможливо використовувати.

Околиці міста досить багаті корисними копалинами, високоякісними гончарними глинами, вулканічними туфами й каменем, перлітами та цементною сировиною.

Місто Мукачеве за площею та чисельністю населення являється другим найбільшим містом Закарпаття (після м. Ужгорода), яке за потенціалом культурно-туристичних цінностей може нарівні змагатися з обласним центром. Туристичну карту м. Мукачеве представлено на рис. 2.

На карті чітко виділяються основні культурно-туристичні дестинації міста, а також розташування й місткість готелів, до яких ще повернемося. За кількістю привабливостей можна виділити три туристичні ядра міста, а саме:

1. Центральна частина - площі Кирила й Мефодія та Миру, а також прилегла до них територія, де розташовані такі широко відомі атракціони, як римокатолицький собор св. Мартина та каплиця св. Михайла (XIV ст.), реформатський храм, греко-католицький кафедральний собор, палац сім'ї Ракоці (Білий Дім) та будівля міськради (Ратуша). Близько до території розташований і парк Перемоги, який є центром подієвого туризму міста.

2. Західна частина - замок «Паланок» та Закарпатський краєзнавчий музей. Мукачівський замок «Паланок» є чи не найвідомішою туристичним атракціоном Закарпаття, щороку його відвідують десятки тисяч туристів із різних країн світу. Відвідувачів головним чином приманює його історичне минуле та архітектурна цінність. У замку також розміщені різні тематичні експозиції Закарпатського краєзнавчого музею.

3. Північно-східна частина - Свято-Миколаївський жіночий монастир на Чернечій горі. Перші пам'ятки про монастир датуються XI ст., але сьогоdnішні форми та вигляд він отримав після 1657-го року, коли відбулася остання руйнація. До 1946 р. монастир перебував у складі Мукачівської греко-католицької єпархії, але після закріплення радянської влади він перейшов до рук православної церкви Московського патріархату [3].

Для аналізу кількості й місткості готелів та аналогічних місць розміщення насамперед використані дані зі Статистичного щорічника «Закарпаття - Санаторії та туризм»; Зафіксувавши їх, у системи Booking.com ми ввели пошук готелів м. Мукачево. Заклади, які були названі системою в результаті пошуку, були ретельно проаналізовані з метою встановлення їх максимальної місткості. Також за допомогою системи ми змогли встановити географічне розташування місць розміщення та нанести їх на туристичну карту міста. Основні цифри результатів порівняння показані в табл. 1.

Таблиця 1

Кількість та місткість готелів та аналогічних засобів розміщення у м. Мукачево за даними Статистичного щорічника «Закарпаття - Санаторії та туризм» і системи Booking.com*

Джерело	Кількість закладів	Кількість місць
Статистичний щорічник	5	288
Booking.com	25	926

* Джерела: Головне управління статистики Закарпатської області 2016, Booking.com

З даних табл. 1 чітко видно, що у статистичному збірнику наведена далеко не повна інформація про кількість та місткість готелів та аналогічних засобів розміщення м. Мукачево. За кількістю готелів дані системи Booking.com на 20 одиниць (тобто у 5 разів!) перевищують дані Статистичного щорічника, що вже й сам по собі є дивовижним фактом. Щодо місткості закладів спостерігається подібна ситуація: у збірнику зазначено лише 288 комерційних місць для нічлігу, а за даними системи Booking.com таких є 926, що майже у три з половиною рази перевищує цифру щорічника. Зрозуміло, що такі величезні розбіжності між окремими джерелами не повинні спостерігатися при зборі статистичної інформації. Така відмінність навіть не може пояснюватися незареєстрованістю відсутніх у щорічнику закладів, адже при нелегальній діяльності останніх їх керівники безумовно не наважилися б приєднатися до світової системи бронювання місць проживання.

З погляду географічного розташування готелів можна сказати, що основна їх маса зосереджена у центральній частині міста, проте більшість цих закладів має малу місткість. Значна кількість середньомістких готелів розміщені поблизу замку «Гіаланок» та вздовж Мукачівського відрізка автодороги Київ-Чоп. Найбільшу місткість має готель «Інтурист», в якому одночасно може проживати 144 особи.

Отже, можна стверджувати, що українська система збору статистичних даних потребує серйозного удосконалення. При збільшенні якості статистичних даних можливо буде отримати більш достовірну інформацію щодо стану туризму (й не тільки) нашого краю, а також про пріоритетні напрями його розвитку.

Джерела та література

1. Molnár József. Kárpátalja népessége és magyarsága a népszámlálási és népmozgalmi adatok tükrében [Населення Закарпаття та частка угорців на тлі даних переписів населення] / József Molnár, D. István Molnár. - Ungvár: PoliPrint Kiadó, 2005.
2. Історія міст і сіл Української РСР. Закарпатська область / Белоусов В. І. та ін. - К.: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1969. - С. 377-398.
3. Deschmann Alajos: Kárpátalja műemlékei [Пам'ятники Закарпаття], Tájak - Korok - Múzeumok Egyesület. - Budapest, 1990.
4. Закарпаття - санаторії та туризм / Голов. упр. статистики у Закарпатській області. - Ужгород, 2016.
5. Сайт Booking.com [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://www.booking.com/sea_rchresults.hu.html?